

NAD BARAKE S SAMOUPRAVNIM SPORAZUMOM

Nihče ni po svoji volji »barakar« — a tako danes prenekateri omalovažujoče imenujejo prebivalce barakarskih naselij, ki jih v Ljubljani ni malo. Z isto besedo lahko imenujemo človeka, ne da bi imeli pri tem v mislih kaj slabega; lahko pa ga tudi žalimo. Vsekakor pa žalitve niso na mestu in mamica, ki svojemu sinku prepove druženje s sošolcem — barakarjem, lahko krepko zardi.

Ljubljana kot industrijsko, trgovsko in politično središče Slovenije vsekakor potrebuje veliko delavcev. Veliko več, kot je v tem trenutku sposobna zagotoviti vsaj minimalnih možnosti za bivanje. A če rešujemo problem s tega vidika, potem vidimo, da je stalno naraščanje takšnih naselij pravzaprav nujna posledica dotoka delavcev od drugod, saj nekje pač morajo živeti. Od nekdanj so takšna naselja bila. Ne moremo in ne smemo pa se sprizniti z mislijo ali z dejstvom, naj bi ostala tudi v prihodnje. Res je, da se nam včasih zazdi problem skorajda nerešljiv, saj ob izselitvi ene družine ponavadi pride takoj do vselitve druge. Junija leta 1975 je izvršni svet skupščine mesta Ljubljana sprožil iniciativo, da je treba probleme barakarskih naselij v Ljubljani reševati kompleksno in načrtno, tako da bi bila akcija postopne likvidacije usklajena med občini. Nekaj več o tem je povedal Bogdan Šturm, član izvršnega sveta naše občinske skupščine.

»Predčasna analiza stanja v Ljubljani kaže, da je problem barakarskih naselij dokaj kritičen in da število barak ter njihovih prebivalcev stalno raste. Iz te analize je moč razbrati, da je v vseh ljubljanskih občinah 317 barak, v katerih biva 471 družin oziroma 3532 stanovalcev. Ugotovljeno je tudi, da sta dve tretjini barak, v katerih živi 2150 stanovalcev, v lasti gradbenih podjetij ZTP, komunalnega podjetja Ljubljana in še nekaterih sorodnih OZD. Te barake lahko štejejo za začasne objekte, ker stojijo predvsem na aktivnih gradbiščih. Resen problem pa predstavlja tretjina tistih barak, ki so ostale po dograditvi nekaterih stanovanjskih ali drugih objektov in jih investitorji niso odstranili. V takšnih barakah so ostali nastanjeni delavci, pridružili pa so se jim še drugi družinski člani, sorodniki ali prijatelji. Iz solidarnostnega sklada je bilo v prvem krogu namenjenih za reševanje pro-

matične akcije za odpravo barakarskih naselij v občini. Štab si je ogledal vsa barakarska naselja in z mnogimi stanovalci razpravljal o njihovih življenjskih razmerah:

Bogdan Šturm

Le-te so v večini primerov več kot kritične. Poleg prostorske utesenjenosti in »urejenosti« je večina njihovih stanovanjskih enot brez najnujnejših sanitarnih in higienskih pogojev; veliko

kulturne pogoje pri zaposlovanju delavcev. To pomeni, da se OZD zavezujejo zaposlovati nove delavce le tedaj, če imajo materialne možnosti za uresničitev minimalnih pogojev, ki jih določa veljavna sindikalna lista.

2. OZD, ki imajo na gradbiščih barake, bi jih morale po dokončanih delih odstraniti. Sedaj se je dogajalo, da so nekatere organizacije te barake stanovalcem celo prodajale. Pristopni občinski organi bi morali proti organizacijam, ki bi kršile dogovor, učinkovito ukrepati.

3. Ker zakonodaja v zvezi s prijavljanjem bivališča ni povsem ustrezna, bi bilo nujno predpis dopolniti tako, da bi preprečili nekontrolirano rast divjih naselij.

4. Akcija za likvidacijo barakarstva bo uspešna le, če se vanjo vključijo vsi dejavniki, zlasti še krajevna skupnost, občinski sindikalni svet in samoupravna stanovanjska skupnost. Akcija mora biti usklajena v vseh obči-

To je tisto staro barakarsko naselje v Zg. Kašlju, ki kljubuje vsem požarom in vsem povodnjim. Trenutno je največ barakarjev v Zg. Kašlju.

blema teh družin 95 stanovanj. Ocenjeni sta bili tudi problematika začasnega prijavljanja občanov v Ljubljani in problematika v zvezi s predpisi in njihovim izigravanjem. Ugotovljeno je namreč bilo, da OZD, zlasti njihove odgovorne službe in osebe, ne upoštevajo, da so delavcem dolžne preskrbeti nastanitve.

Prva razprava na ravni mesta je osvetlila še vrsto drugih problemov v zvezi z barakarstvom v Ljubljani. Vse splošne ugotovitve, ki veljajo za Ljubljano oziroma za druge mestne občine, pa so skorajda povsem identične s stanjem in ugotovitvami tudi v naši občini.

Izvršni svet naše občinske skupščine je avgusta leta 1975 imenoval štab za likvidacijo barakarstva, ki naj preuči stanje v občini, izdelava svoj okvirni program in se nemudoma loti siste-

barak bi le stežka zaslužilo celo to ime. Gre namreč tudi za popolno improvizacijo, za gradnjo iz najrazličnejših materialov in elementov. Poleg kritičnih higienskih razmer predstavlja vsako takšno naselje potencialno nevarnost, da se posamezni objekt zruši ali vname zaradi improviziranih električnih inštalacij, odprtega ognja in podobno (primer barakarskega naselja v Tovarniški ulici št. 14 a).

Za uspešnejšo likvidacijo barakarstva predlaga štab naslednje:

1. Ker je problem barakarstva vsekakor povezan z neurejeno politiko zaposlovanja — OZD zaposlujejo delavce, ne da bi jim nudile vsaj minimalne možnosti bivanja, je treba tudi v naši občini čimprej pripraviti samoupravni sporazum, ki naj določa minimalne standarde za življenjske in

nah mesta Ljubljana.

5. Ker rešujemo iz solidarnostnega sklada tudi probleme družin, ki bivajo v barakah, morata štab in stanovanjska skupnost sodelovati tako, da je hkrati z dodelitvijo stanovanja likvidirana stanovanjska enota v baraki.

Štab razpolaga z imenskimi seznamom stanovalcev in z drugimi podatki v zvezi z barakarskimi naselji.

IG

SPORED LETOŠNJIH PRIREDITEV IN PROSLAV V NAŠI OBČINI

Letos bodo v občini številne proslave in prireditve, katerim dajejo organizatorji še posebno obelježe, saj so vse tesno povezane s proslavljanjem 40-letnice ustanovitve KPS, 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in njegove 85-letnice rojstva.

Občinska konferenca SZDL je skupaj z organizatorji pripravila naslednji pregled proslav in prireditev.

Zap. št.	Vrsta proslave in prireditve	Čas	Kraj	Organizator
FEBRUAR				
1.	Proslava kulturnega praznika	8. 2.	Osnovne in srednje šole	OK ZSMS — obč. svet ZKPO
2.	Kviz na temo »Zgodovina ZKJ«	10. 2.	Sejna dvorana skupščine občine	OK ZSMS — vojašnica Bratstvo-enotnost
MAREC				
1.	Proslave ob dnevu žena	8. 3.	Delovne organizacije, KS	DPO — občinski svet ZKPO
2.	Tovariško srečanje članov ZRVS	12. 3.	Dom JLA	Obo ZRVS
3.	Proslava obletnice bitke na Pugledu	26. 3.	Zadružni dom Zadvor	KO ZZB in ZKPO
4.	Začetek kurirčkove pošte na Vinjah	26. 3.	Vinje OK ZKS	Obo ZPM — pokrovitelj
V tednu od 28. 3. do 1. 4. bodo v vseh osnovnih šolah številne prireditve v okviru Moškričevega tedna.				
APRIL				
1.	Namiznoteniški turnir za Kajuhov memorial	1. do 3. 4.	Športna dvorana Kodeljevo	Namiznoteniški klub Kajuh-Slovan. Pokrovitelj Marjan Moškrič — predsednik SOB OK ZSMS in vojašnica Bratstvo-enotnost
2.	Proslava dneva brigadirjev	2. 4.	Zadružni dom Hrušica	OK ZSMS
3.	Začetek lokalne Titove štafete	10. 4.	Spominski park Pugled	OK ZSMS
4.	Proslava ob dnevu železničarjev	15. 4.	Na Zaloški cesti pred spomenikom	Osnovna organizacija ZS in ZSMS železniškega gospodarstva Ljubljana OK ZSMS
5.	Sprejem zvezne Titove Štafete	18. 4.	Papirnica Vevče, Urh, AST Hrušica, športni park Kodeljevo	OK ZSMS
6.	Osrednja proslava ob ustanovitvi 40-letnice KPS	17. in 18. 4.		
7.	40 kresov za 40 let	25. 4.	Krajevne skupnosti	OO ZSMS
8.	Proslava občinskega praznika — podelitev nagrad in priznanj občine — podelitev srebrnih priznanj Osvobodilne fronte	26. 4.	Športna dvorana Kodeljevo	Skupščina občine in DPO
V aprilu bodo v vseh temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnosti svečane seje osnovnih organizacij Zveze komunistov. Občinski komite ZKS bo sklical svečano sejo občinske konference ZKS. Zveza kulturnih organizacij občine bo organizirala XI. srečanje mladih pevcev. V tem mesecu bodo tudi številna športna srečanja, med katerimi bodo najpomembnejša srečanja pod naslovom »Trim-mnogoboj«.				
MAY				
1.	Proslava 1. maja na Pečarju	1. 5.	Pečar	Papirnica Vevče
2.	Pohod po poteh partizanske Ljubljane	8. 5.	Ljubljana	Odbor za pohod po poteh partizanske Ljubljane
3.	Proslave ob dnevu zmage	9. 5.	Ljubljana	Sole, delovne organizacije, krajevne skupnosti
4.	Zbor planincev na Trebeljevem	15. 5.	Trebeljevo	Planinska društva Ljubljana in PD Papirnice Vevče
5.	Tekmovanje ekip enot prve pomoči, RK in civilne zaščite	20. 5.	Športna dvorana Kodeljevo	Občinski štab civilne zaščite in občinski odbor RK
6.	Proslava in odkritje spomenika na Debečah pri Litiji	21. 5.	Debeče	Odbor kurirjev — vezistov
7.	Proslava v vojašnici Bratstvo-enotnost	21. 5.	Vojašnica Bratstvo-enotnost	Vojašnica Bratstvo-enotnost
8.	Proslava dneva mladosti	25. 5.	Športna dvorana Kodeljevo	OK ZSMS
9.	Proslava II. grupe odredov z odkritjem spomenika na Jančah	28. 5.	Janče	Odbor II. grupe odredov
Konec maja bo v Dolskem I. revija pevskih zborov občine z zaključnim srečanjem vseh aktivnih kulturnih delavcev. V maju bo v občini krožila tudi kurirčkova pošta. Zaključek in predaja bo vezana na osrednjo proslavo, ki jo bo organizirala občinska zveza prijateljev mladine.				
JUNI				
1.	Obrambni dnevi	od 1. do 15. 6.	Osnovne in srednje šole	KO za LO in DS pri OK SZDL, šole, aktivni ZRVS
2.	Dan Rečanov v Ljubljani	25. 6.	Ljubljana	RK SZDL in OK SZDL
JULIJ				
1.	Srečanje borcev in mladine v vojašnici Bratstvo-enotnost	4. 7.	Vojašnica Bratstvo-enotnost	Občinski odbor ZZZB NOV, OK ZSMS in vojašnica Bratstvo-enotnost
2.	Mladinska delovna akcija »Janče 77«	od 15. do 22. 7.	Janče	OK ZSMS
Ob zaključku mladinske delovne akcije bo 22. julija proslava dneva vstaje slovenskega naroda na Jančah.				
SEPTEMBER				
1.	Sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo in občinska pionirska konferenca	29. 9.	Osnovne šole in ZPM	Občinska ZPM
OKTOBER				
1.	Dan organizacije združenih narodov	24. 10.	Občinski center klubov OZN po šolah in aktivih	OK ZSMS
NOVEMBER				
1.	Komemoracije ob dnevu mrtvih	1. 11.	Pri spominskih obeležjih	Druženopolitične organizacije in ZZZB NOV, šole
2.	Proslava dneva artilerijsko-raketnih enot in protiletalske obrambe	10. 11.	Vojašnica Bratstvo-enotnost	Komanda vojašnice Bratstvo-enotnost
3.	Proslave ob dnevu republike	29. 11.	V šolah, delovnih organizacijah in športni dvorani Kodeljevo	Druženopolitične organizacije
V novembru bo proslava 50-letnice uspešnega delovanja Svobode Zadvor. Tega meseca se bodo začele priprave za novoletne prireditve.				
DECEMBER				
1.	Proslava ob dnevu JLA	22. 12.	Vojašnica Bratstvo-enotnost	Komanda vojašnice Bratstvo-enotnost in KO za proslavo dneva JLA pri OK SZDL

Ta pregled je bil sprejet na seji koordinacijskega odbora za proslave in prireditve pri občinski konferenci SZDL Ljubljana Moste-Polje 10. februarja 1977.

REORGANIZACIJA ZAVAROVALNIC

Že ustavni amandmaji v letih 1968 in 1971, še zlasti XV., imenovan tudi »delavski«, so začeli intenziven proces podružbljanja nekaterih dejavnosti, ki so bile prej v veliki meri odtujene od delavcev — neposrednih proizvajalcev.

Ustava pomeni odločen korak naprej, čeprav kot najširši zakonski akt seveda ne more konkretno urejati posameznih nadržbnosti.

Izkušnje, ki smo si jih pridobili po sprejetju ustave, so bile dragocena podlaga za sprejem zakona o združenem delu. Prav ta dokument, pogosto imenovan celo mala ustava, pa zahteva korenite spremembe odnosov v združenem delu. To pa pomeni tudi temeljite spremembe odnosov na vseh področjih družbenih dejavnosti.

Zavarovalništvo je eno izmed področij, na katerem so imeli doslej delovni ljudje kaj malo vpliva. Objektivno je bil položaj zavarovalnice tak, da smo jih pogosto upravičeno imenovali

primer nesreče ali za druge potrebe.

To je osnovni razlog, zaradi katerega smo se odločili za reorganizacijo zavarovalnic.

Temeljna raven samoupravne organiziranosti zavarovalništva so konference zavarovancev v občini. Konference se združujejo v temeljne rizične skupnosti, pri oblikovanju katerih sta upoštevana dva kriterija: število zavarovancev in ekonomska moč zavarovancev. Zato so temeljne rizične skupnosti različno oblikovane. Sestavljajo jih delegati zavarovancev iz različnega števila občin.

Temeljne rizične skupnosti so osnovni nosilci zavarovalne dejavnosti, so pravne osebe ter odločajo o odškodninskih zahtevkih zavarovancev. Zato imajo tudi svoje pritožbene komisije kot organe arbitraže.

Temeljne rizične skupnosti se

povezujejo po dveh načelih:

1. v rizične skupnosti se povezujejo vse istovrstne TZS v SR Sloveniji (npr. v rizični skupnosti industrijskega zavarovanja so povezane vse TRS v Sloveniji);

2. v območno skupnost na ravni regije se povezujejo vse TRS, ki so oblikovane na območju regije. Namen tega povezovanja je po eni strani presejanje zapiranja v okviru občin in regij, po drugi strani pa zagotavljanje ekonomskih možnosti pokrivanja večjih škod.

To je tudi razlog za povezavo v zavarovalno skupnost Triglav in pozavarovalnico Sava ter seveda včlanjevanje v mednarodno zavarovalništvo.

Seveda ne gre pričakovati, da bo že sama nova organiziranost pomenila spremembo vseh odnosov v zavarovalništvu. To je proces, ki bo trajal dalj časa.

Soseska prikolic v Zg. Kašlju, v kateri so našli zavetje pogorelci in barakarji iz Tovarniške ulice v Zelini jami.